

SZARVAS ÉS VIDÉKE

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Belicey-ut 9. sz., hová a lapot illető minden küldemények intézendők. :-

Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza
Nyilftérben egy sor közlési díja 50 f.

A szarvasi szociáldemokrata párt hivatalos közlönye.

Megjelenik pénteken reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre:

Helyben . . . 12 K

Vidéken . . . 16 K

A bolsevizmus csődje

Lenin — midőn egyszer külföldi barátai figyelmeztették őt a bolsevikok viselt dolgaira — állítólag úgy nyilatkozott, hogy az orosz bolsevikok közül 50 bolond, 49 közönséges rabló és csak egy százalék az ideális rajongó s ez az egy a legcsöndesebb és legmegbízhatóbb hibe. Nem vonom ugyan kétségbe, hogy Lenin és Trockij az egy százalékhoz tartoznak, de határozottan állítom, hogy ily körülmények között kár volt a proletárdiktatúrát életbeléptetniük, már csak tekintettel ama közmondás igazságára is, hogy: egy bolond százat csinál, de egy okos mindég magára marad. Hogy Leninnek egyébként igaza volt, azt sajnos látjuk az orosz bolsevikok történetében.

Térjetelek hát észre, t. kommunista elvtársaink és lássátok be: a kommunista mozgalom, mely — fájdalom — immár pártszakadásra vezetett: egyenlő a sötétbe való ugrással. A jelen politikai viszonyaink között örültséggel határos az a követelés, hogy a kommunista-állami berendezkedést azonnal meg kell és meg lehet csinálni. Józan szervezett és főleg intelligens proletár illet ma nem követelhet. Példa rá az orosz fejtelenség, hogy az ország, megrázkodtatás nélkül, nem ugorhat egyik szélsőségből a másikba. A társadalmat nevelni köll előbb a kommunizmus világboldogító eszméire, mint ahogy az akrobata neveli gyermekét arra, hogy a magasban kifeszített huzalon lépésről-lépésre kuszva érje el annak másik végét. Mert aki kellő előkészület, gyakorlat nélkül vág neki a huzalnak, föltétlenül egyensúlyát veszti és a mélységbe zuhan.

A kommunizálásnak a mai politikai és gazdasági viszonyok között való megvalósítása abszurd gondolat. Országunk minden oldalán ellenség által van megszállva, akik csak arra várnak, hogy ürügyet találjanak az intenzivebb beavatkozásra. Már olyan nyilatkozatok is hangzottak el ántántrésről, hogy a rendbontó elemeket összefogdossa és valahová, egy ausztráliai szigetre számízi őket, ahonnan aztán bizony-bizony nehéz dolog lesz egy hamar hazakerülni. Ne feledjétek: le vagyunk győzve és ki vagyunk szolgáltatva minden önkénykedésnek!

Meg kell hogy becsljük magunkat. Sikerült hatalomra jutnunk: kormányon levő elvtársaink józan politikája rövid időn belül meghozza nekünk a kommunista berendezkedés minden mesébe illő boldogságát, csak türelem

és kitartás, ezt nem lehet márcól-holnapra fölépíteni, hisz az ellenáramlatokkal is meg kell küzdeniök. A megkezdett lépés biztos célhoz vezet — hisz ennek az első feltétele; a kormányzás a kezünkben — míg egy újabb fölfordulás könnyen, sőt biztosan veszélyeztetné vér nélkül megindult gyönyörű forradalmunkat és megtörténhetne, hogy ántánt-segítséggel a régi rendszer ülne a nyakunkra — és ak-

kor a szocialista köztársaságnak örökre befellegzet.

Ma is kommunisták vagyunk mint minden igaz szocialista — de csak a szó eszményi értelmében, mert tovább látunk az orrunk hegyénél és nem kívánunk számüzve lenni Ausztráliába a gonosztevők közé és nem akarunk se Lenin 50 bolondja, se 49 rablója közé tartozni, inkább az egyek: az ideális rajongók maradunk.

A vasárnapi népgyűlés.

6000 szocialista munkás impozáns tüntetése a szociáldemokrata programja mellett. — Bizalmat szavaztak a kormánynak. — Szent-andrás, Öcsöd is gyűlést tartott. — A „Népszava“ üdvözlése.

A munkásinduló lelkes riadója verte fel vasárnap reggel Szarvas utcáit. Vörös zászlók alatt vonult fel a szociáldemokrata munkásság, szakcsoportonként, előntve az utcát, megtöltve a piacteret. Férfiak, nők s az ifju proletárok jöttek össze, hogy egy impozáns népgyűlésen tüntessenek a fejénélünk is felütő ellenforradalmi törekvések ellen. És sáppadt, ijedtre vált arccal bujt össze a „polgárság“ a hömpölygő tömegek láttán. „Uristen! — sugták a halálraijedtek — mi lesz ma?!

És a munkásság példás, rendet tartó tömegei fölényesen, pompásan megmutatták, hogy mennyire félreismerte őt a „polgárság“ mely romboló, vörös rémet lát még mindig a szocialistákban, akiknek fegyelmezett, öntudatosan szervezkedő munkástáborra épp ellenkezőleg a rend egyetlen támasza és biztositéka ma.

Kevéssel 11 óra előtt nyitotta meg Ambrus Mátyás a népgyűlést, amelyen több mint 6000 ember jelent meg és amelynek programját és célját Kelcsi János elvtárs ismertette, jegyzőkönyvét pedig Hruska elvtárs vezette.

Kelcsi elvtárs után Greiner Aladár békésszentandrasi elvtársunk egy minden aktuális kérdést fölelelő, másfél órás beszédben ismertette az országos helyzetet. A hallgatóság mindvégig éber figyelemmel és meg-megújuló helyesléssel kísérte Greiner elvtárs előadását, amely után Klucsjár Mihály elvtárs szólalt fel. Lendületes beszéde, mellyel a konkolyhintő népuszítók alattomos szándékáról rántotta le a leplet, magával ragadta a tömeget. Ezután Janecskó János szólt még,

majd pont 12 órakor terjesztette elő Kelcsi János 2 határozati javaslatát, melyet a népgyűlés egyhangulag a magáévá tett.

Az első határozati javaslat a népkormány iránti bizalmat fejezte ki s a következőleg szól:

Berinkey miniszterelnöknek

Budapest.

A szarvasi szociáldemokrata pártszervezet mai népgyűlése bizalmát fejezi ki a népkormány iránt, s midőn teljes erőből való támogatásáról biztosítja, kéri a kormányt, hogy a forradalmi vívmányok megővésére irányuló minden munkájában számíton a szarvasi nép osztatlan támogatására.

Éljen a magyar népköztársaság!
Éljen a népkormány!

A másik táviratot a „Népszava“ szerkesztőségéhez intézte a népgyűlés abból az alkalomból, hogy a Népszava ellen tervezett bolsevik merénylet meghiúsult. Ez a távirat a következőképp szól:

A „Népszava“ szerkesztőségének
Budapest.

A kommunista ellenforradalmároknak a nép igaz szószólója ellen intézett gaz támadása alkalmából a szarvasi szociáldemokrata pártszervezet népgyűlése biztosítja a lapot a nép rendületlen bizalmáról és kéri, hogy semmi terrortól meg nem rettenve, folytassa tovább is harcát a nép igaz érdekeiért, a forradalmi vívmányok biztosításáért.

A szarvasi szociáldemokrata pártszervezet,

A határozati javaslat elfogadása után érkezett meg, Csabáról automobilon, Fazekas Ferenc budapesti, központi kiküldött, Czibor István, a megyei pártszervezet titkára kíséretében.

Zugó éljenzés fogadta a Szarvason már ismert és szeretett Fazekas elvtársat, aki hatalmas, mindenkit magával ragadó és meggyőző nagy beszédben ecsetelte a politikai helyzetet a szociáldemokrata párt szerepét, élesen megvilágította a felülről és alulról próbálkozó ellenforradalmi törekvéseket és ismertette a földreform nagyfajosságát is.

Különösen nagy hatást gyakorolt a jelenlevő kiscgazdáknak beszédének ama része, amelyben felhívta őket, hogy foglalják el ők is helyüket földműves társaik oldalán a szociáldemokrata pártban, mely a kiscgazdák jogos érdekeiért is küzd, sőt egyedül küzd ő értük is igazán és becsületesen az összes pártok között.

Akik nem értenek meg talán teljesen, — mondotta — azok csak gondoljanak arra, hogy nem szabad gögös büszkeséggel elkülöníteni kiscgazdáinknak sem magukat a munkásságtól. Mert ezek a nincstelen, szegények akik a fronton legelől voltak, ezek védtek meg az itthoniak, a gazdagok mindenét. És ahogy a lövészárkok poklában együtt szenvedett minden osztálybeli gyermeke a munkásokkal, ahogy együtt türt ott éhséget és viselt együtt minden nyomoruságot, ahogy megosztotta ott gyakran minden vagyonnál értékesebb utolsó darab kenyérét a munkás és gazda fiú, ahogy egyek voltak ezekben a szenvedésekben, úgy kell, hogy egyek legyenek a munkában is.

Ha most a magyar nép, a dolgozó nép milliói nem állanak össze, akkor második mohácsi vész előtt állunk. Mert ha a régi rendszer vissza tudna térni, ha fel tudna támadni az ő királyi komédiásaival és hercegi dámaival, éppen a kiscgazdákkal fizetné vissza százszorosan mindent, amit a vérpazarló háborúval elherdáltak. Mert ahogy a munkásnépnek nem volt a régi rend hatalmasai előtt becsülete, úgy nem volt a kiscgazdának sem. Azaz, hogy csak 5 évben egyszer, mikor a lélekvásár folyt, akkor kapott ingyen paprikást, bort, pálinkát a nagyságos jelöltektől. Ébredjenek öntudatra a kiscgazdák, s lássák be, hogy az ő helyük is munkástársaik oldalán van, mert azokkal közös az érdekük s nem szabad engedniök hogy felekezeti uszítók, ellenforradalmi ugratók hamis zászlók alá csábítsák és munkásfestvéreik ellen játszásk ki őket.

Dobják el az okatlan büszkeséget, mint fiaik kint a fronton és kezet fogva a becsületes célt követő munkássággal, csatlakozzanak hozzánk, a szociáldemokrácia tiszta, igaz lobogója alá.

Fazekas elvtárs nagy hatású beszéde után Czibor elvtárs vette át a szót. Beszédében foglalkozott a kérdéssel, hogy kik és miért idézték fel a világháborút és óvta a népet hogy a zavart rendetlenséget előidéző bolse-

viki — kommunista álarc, vagy a „honmentő“ hazafiak lárája alatt izgató ellenforradalmi törekvésektől ne hagyja magát félrevezetni.

Pár perc hiányzott a két órából, mikor a népgyűlés bezárult és a munkás elvtársak ezrei a legpéldásabb rendben eloszlottak.

A szentandrási népgyűlés.

Délután Szentandráson folyt le méleteiben ugyancsak hatalmas és páratlanul lelkes hangulatu népgyűlés, melynek szónoka ismét a fáradhatatlan Fazekas elvtárs volt.

Az egész község népe fölvonult és vörös zászlók alatt várták a budapesti központ kiküldöttét a hidnál, ahol Grinyi J. elvtárs fogadta és üdvözölte kimenő elvtársainkat. A hidtól egy megkapóan lelkes, éneklő menetben hömpölygött a nép kanyargós, szűk utcákon át a községbe, tüntetve a szociáldemokrata eszmék mellett. A népgyűlés elnöke Halász Aladár községi jegyző, jegyzője pedig G. Molnár Pál elvtárs voltak. Fazekas elvtárs fejtegetéseit mindvégig éber figyelemmel és lelkes megértéssel fogadták. Este a kiscgazdák és földmunkások helyi csoportjában felolvasás volt a szövetkezeti termelésről.

Az öcsödi népgyűlés.

Ugyaníly lelkesedéssel és szép eredménnyel folyt le 24-én. hétfőn d. u. 1 órakor Öcsödi elvtársaink népgyűlése, melynek főszónoka, a helyzet és a szociáldemokrata párt törekvéseinek ismertetője ugyancsak Fazekas elvtárs volt. A népgyűlés elnöke Pácai Mihály tanító jegyzőkönyvvezetője Izsó Károly volt. A gyűlésen Greiner Aladár elvtárs a szarvasi elvtársak Deák Józsefné és özv. Hamza Sándorné elvtársnők pedig a szentandrásiak üdvözlését tolmácsolta. — Az összes szónokokat megértéssel hallgatták az öcsödi elvtársak, kik a szervezetség útján igen szép haladást értek el, ami nekünk is igaz örömmünkre szolgál.

Kormányrendelet

a földárak korlátozásáról,

Döntő fontosságú és az érdekelteket, különösen mezőgazdasággal foglalkozó polgártársainkat a legerzékenyebben érintő rendelet jelent meg a hivatalos lapnak február 23-iki számában. Helyszüke miatt a rendeletnek csupán legsarkalatosabb intézkedéseire terjeszkedhetem ki.

A rendeletnek tartalmilag két fő-része van. Az első rész intézkedik az ingatlanok, tehát akár ház, akár föld, tekintetében létrejött szerződéseknél az alábbiakban előadandó kényszerű helyesbítéséről, a második rész pedig ugyanezt teszi a töldekre nézve fennálló haszonbérleti szerződésekre nézve. Nevezetesen:

1. Ha valaki 1917. év december hó 31-ike és 1918. évi november hó 1. napja közötti időben vásárolt egy ingatlant, tehát akár házat, akár földet

és az a telekkönyvben még nincsen a nevére írva, vagy a nevére van ugyan írva, de a vételár még nincsen teljesen kifizetve, ha azt a jelenlegi értékénél olyan magasabb áron vette, amelynek megfizetése a vevőt anyagi romlásnak teszi ki, jogosított, de csakis a vevő, ha az ingatlan Békésmegyében fekszik, a gyulai törvényszéknél összeállítandó vegyes bíróságnál 1919. május hó 1-ig kérni a vételár aránylagos leszállítását és addig, amíg a bíróság nem dönt, az elengedni kért vételár hátralékot megfizetni nem tartozik.

Ha a vevő földműves és a megvett föld 60 katasztrális holdnál nem nagyobb, nem baj, ha az ingatlan már a nevére is van, vagy ha a vételár már ki is van fizetve, mert ilyenkor ezen feltételek nélkül is joga van ugyancsak 1919. május hó 1-ig bejelenteni a telekkönyvi hatóságnál, — ezt már nem a törvényszéknél — hogy visszalép a vételtől. Ezen visszalépésnek azonban csak akkor van helye, ha vevő a föld jelenlegi forgalmi értékét jóval túlfizette, úgy hogy annak megfizetése a vevőt tönkre tenné, vagy ettől függetlenül is akkor, ha az eladónak az eladásból túlságosan nagy haszna volt.

2. A rendelet második része a haszonbérleti szerződések kényszerű szabályozását tartalmazza, eltérőleg az adásvétel tekintetében hozott intézkedésektől, nemcsak az egyik, hanem mindkét szerződő fél, tehát úgy a haszonbérbe adó, mint a haszonbérbe vevő javára.

Ha a haszonbérleti szerződés 1918. november 1. előtt jött létre, a haszonbér pedig még nincs az egész évre kifizetve és az oly magas, hogy annak megfizetése a haszonbérlet anyagi romlásba vinné, vagy pedig enélkül is, ha a haszonbérbeadó javára túlságosan nagy hasznot biztosítana, haszonbérlet jogosított 1919. május hó 1-ig kérni a fent említett vegyes bíróságnál a még meg nem fizetett haszonbér elengedését.

Ha valakinek a földje még 1917 december 31-ike előtt lett olyan alacsony árban haszonbérbe adva, mely a mai viszonyokhoz képest túlságosan csekély, a haszonbérlet pedig túlságosan nagy haszonhoz juttatja, a haszonbérbeadó jogosított akkor is, ha ezen évre a haszonbér már teljesen ki is van fizetve (ez nincs a rendeletben, de folyik a vonatkozó szakasz szövegezéséből) 1919. május hó 1-ig a fennemlített vegyes bíróságnál kérni a haszonbér máltányos felemelését és pedig visszamenőleg az egész 1918—1919-ik gazdasági évre.

Természetesen mindezen esetekben, ha a másik szerződő fél nem egyezik bele a szerződésen történő ezen változásokba, illetve azok tekintetében szerződő társával békésen meg nem egyezik, a vitás kérdésekben a szabályszerű eljárás lefolytatása után egy, a törvényszéknél 3 szakbíróból és 2 szakképzett gazdából összeállítandó vegyes bíróság dönt.

Sarkalatos intézkedése még a

rendeletnek, amidőn kimondja, hogy ezen kedvezményeket nem vehetik igénybe kereskedelmi társaságok, oly személyek, kik ingatlanok vételével és eladásával üzletszerűleg foglalkoznak, vagy akik vagyonukat a háboru alatt a tisztos polgári hasznot meghaladó nyereségek hajszolásával szerezték.

A rendelet intézkedései alapján a vonatkozó kérelmeket 1919 március hó 1-től 1919. május hó 1-ig kell, Békésmegyében a gyulai törvényszék-nél összeállítandó öttagu vegyes bíróságnál előterjeszteni.

Dr. Keszt Ármin.

Felhívás

A munkásházak és tisztviselő lakások ügyében.

Tudjuk, hogy a munkásházak építését már a régi rendszer miniszterei is felszabták, úgy, hogy Békésvármegye területén is, Szarvas kivételével már majdnem minden községnek van ilyen munkásházakból épült negyede. Tudjuk azt is, hogy itt Szarvason is régóta és sokszor foglalkozott a kérdés megoldásával, úgy a képviselőtestület, mint a Munkás Tanács. Ugy látszik, hogy most végre a munkástelep építése a tavaszon meg is kezdődik.

Mi tisztviselők, akiket ujabban szellemi munkásoknak is neveznek, csak irigységgel tekinthetnénk testi munkát végző társainkra, ha a forradalmi kormány miniszterei mi reánk is nem gondolnának. De meg van a lehetősége annak, hogy végre mi tisztviselők is a saját házukban hajthatjuk pihenőre irodák aktái, meg a megélhetés nehézségei okozta gondoktól bus fejünket. A dolog ugyanis úgy áll, hogy 5 milliárdnyi összeget irányoztak elő közmunkákra, hogy a munkanélküliséget megszüntessék. Ebből az összegből körülbelül egy milliárd lesz kifejezetten munkás- és tisztviselői telepek építésére fordítva. Így tehát lehet saját házuk nekünk tisztviselőknak is, ha e célból társulunk. A földmunkások, akik már régebben szervezve vannak, e téren megelőztek bennünket, mert az elsőség az övék. De talán lehetséges lenne kivinnünk azt, hogy egyszerre a munkásházakkal, de legalább az ősszel már megkezdjék a tisztviselő lakások építését is, úgy, hogy legfőlegb egy év múlva már meg legyünk szabadítva a lakberuzsora gyötrelmei és a lakói állapot egyéb keserűségeitől. Szarvason van erre a célra igen alkalmas, a természet által szinte erre a célra predesztinált terület kettő is, amely a község tulajdona, s amelynek e célra való átengedése bizonyosra vehető. Meg kell tehát ragadnunk a jelenleg kínákozó alkalmat, mert ha azt most elhasztjuk, úgy lehet, többé soha nem jutunk ebbe a kedvező helyzetbe. Az állam az ezen telepek létesítési összköltségeinek 30 százalékát maga veszi át. Tehát úgy a munkások, mint a tisztviselők az ujonnan épülő házak költségeinek 70 százalékát lennének kénytelenek viselni. De ez a 70 szá-

zalék is lényegesen kevesbedik az által, hogy az állam az építkezéshez szükséges anyagokat, mint fát, meszet követ, homokot, a saját erdeiből, bányáiból ad, csaknem önköltségi árban sőt a szállítást is kedvezményesen eszközli.

Igaz, hogy ilyen drágán soha nem építkeztek az emberek. A jelenlegi építési költség a háboru előttiének hétszerese. Hétszer annyiba kerül tehát egy ház, mint került volna akkor, ha ezelőtt 10 évvel létesítettük volna a telepet. Igen, de pénzünk akkor sem volt, mint ahogy most sincs, tehát csak törlesztéses kölcsönrel tudtuk volna az építkezést keresztül vinni. De a multban nemcsak pénzünk nem volt, de bankunk sem, amely az építést vállalta, s a kölcsönt adta volna. Most ellenben itt áll a hátunk megett az állam, s nemcsak a 30 százalékot fizeti, nemcsak a fát és a többi adja, hanem a 70 százalékot is hosszú lejáratu kölcsönképen, úgy, hogy a folyton stájeroló háziurakra is gondolva, ha számítást csinálunk, nem kerül többé a házuk évi törlesztése, mint pláne a jövőre kilátásba helyezett házbér. És végül a ház a miénk lesz és ameddig élünk, nem zaklatnak bennünket a házi urak. Azonkívül pedig a saját izlésünk szerint lesz a ház felépítve, bár tömegépítés lévén a telep létesítése, főcél az, hogy minél olcsóbban legyenek az egyes házak előállíthatók. De lesz több típus, úgy hogy mindenkinek módjában álland izlésének és bugyellárisának megfelelő házat építeni.

Felhívom tehát az érdeklődő állami, megyei, községi hivatalnokokat, tanítókat és magánhivatalnokokat, hogy ez ügyben március 2-án d. u. 2 órakor az állami anyakönyvi hivatalban értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

Lánczosy Leó.

H I R E K

— **Március idusa a magyar népköztársaság ünnepe.** Budapestről jelentik: Legközelebb néptörvény jelenik meg, mely március 15-ét a magyar népköztársaság emlékünnepévé avatja, Már is nagy agitáció indult meg, hogy az ország minden részéből a megszállott területekről is küldöttségek jöjjenek fel Budapestre. Ezt az alkalmat arra is felhasználják, hogy Károlyi Mihály köztársasági elnök fontos politikai kijelentéseket tegyen. Nálunk, Szarvason is impozáns ünnepség keretében készül a szociáldemokrata párt-szervezet vezetősége az elfordulót megünnepelni és ezután is kéri a lakosságot, hogy a házukat lobogózzák fel. A szent nap méltatására márc. 15-én d. u. 2 órakor nagyszabásu ünnepély is lesz a színházban.

— **A Munkástanácsok kongresszusa.** A vidéki Munkástanácsok legközelebb Szegeden kongresszusra fognak összejönni, melyen az időszerű politikai és gazdasági kérdések kerülnek tárgyalás alá. A kongresszuson a szarvasi munkástanács is képviselteti magát.

— **Csatlakozás.** A helybeli könyvnyomdák összes szedői csatlakoztak a párt-szervezethez.

— **jubiläum.** Intim családi körben lélekemelő ünnep folyt le febr. hó 25-én kedden. Községünk közbecsülésben álló és általános tiszteletnek örvendő orvosa, Dr. Déri Henrik tb. megyei főorvos, házasságának 25 éves jubileumát ülte. Nagyszámu tisztelői jóbarátai tömegesen keresték fel s főkívánatokkal halmazták el. Ki a szenvedő emberiséget olyan odaadással ápolja, gondolzza, mint Dr. Déri Henrik, annak csak a legmelegebb óhajjal kívánhatjuk mindnyájan hogy még sok éven át fejthesse ki áldott munkásságát.

— **Dr. Tóth Pál lemondása.** — A Nemzeti Tanács szerdai ülésén Dr. Tóth Pál, a tanács érdemekben gazdag elnöke tisztéről lemondott. Lemondását, — melyet részint családi körülményeivel, részben orvosi praxisából folyó erős elfoglaltságával indokolt — mélységes sajnálkozással vette tudomásul a tanács, melynek nevében Ambrus Mátyás alelnök meghatott szavakban felyezte ki a tanács minden tagjának ragaszkodását és tiszteletét a lemondó elnökkel s az ő igazán buzgó, odaadó fáradozásával szemben.

— **Kizárás.** A szociáldemokrata párt-szervezet végrehajtó bizottsága mult pénteken tartott ülésén egyhangu határozattal Nagy Sándor postafőnököt a párt tagjai sorából kizárta.

— **A nőmunkások bálja** a legszebben és anyagilag is olyan kielégítő eredménnyel folyt le, amely a nőcsoport könyvtár alapjának egész tekintélyes összeget fog juttatni. A felülfizetések nyilvános nyugtázást legközelebbi számunkban adjuk.

— **A mi lapunk,** — ezt örömmel konstatáljuk, — az elvtársak meglegedésével találkozott mindjárt első számával, mely Szandtrási, Öcsödi elvtársaink között is igen kapóssá lett. Igérjük az elvtársaknak, hogy híven kitarunk közös és szent érdekeink szolgálatában: a szociáldemokrácia diadalra juttatásával. Kérjük az elvtársak rendületlen kitarását és támogatását továbbra is.

— **Sztandtrási elvtársaink** ezentul özv. Hamza Sándorné elvtársnőnél kaphatják meg a Szarvas és Vidékét, példányonként 20 fillérért.

— **Rossz világ jár a csempészekre.** Az elmúlt héten megint eredményesen dolgoztak buzgó nemzetőreink, kik valószínűleg rövidesen el fogják venni a csempészek kedvét attól, hogy az inség előtt álló Szarvasró nyereszkesedésre bármiféle élelmiszert is kiszállítsanak. Nagy Istvánné nevezetű asszonytól 18 kg lisztet, Nagy Károlytól 5 félmacot. Györi Istvántól valami 20 kg sertésterméket, Fuksz Sámueltól 15 kgrmnyi lisztet koboztak el. Természetesen az elkobzáson felül a büntetés sem fog az illetőkről elmaradni.

— **A rokkantak trafikja.** Egy régebbi kormányintézkedés szerint trafikjogot csak rokkant katonák kaphatnak. Szarvason is van trafikja néhány rokkantnak, de szegények, nem sokat érnek véle; abból ugyan nem igen jut szirozóra, sőt még falat kenyérre sem. A jog ugyanis meg van — de nincs dohány. Már hónapok óta nem kapnak semmit Azért zugolodnak és teljes joggal, hogy a különböző, főként mezőgazdasági jellegű egyesületek, körök igen könnyen hozzájutnak dohányhoz, amit korfescélokra használnak fel, ők pedig nyomorogni kénytelenek.

— **Találtatott:** Kedden reggel a Csáky-utcán egy barna, gyermek biber (boa) gallér. Igazolt tulajdonos átveheti II. ker. 94. sz. alatt Surányiéknál.

— **A hadisegélyt csak február végéig fizetik.** A hadügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően elrendelte, hogy a hazatért katonák hozzátartozói számára megállapított hadisegélyt csak február hónap végéig fizessék ki. E szerint március 1-től fogva hadisegély nem jár. Ez alól kivétel az alábbi két esetben van: 1. ha valakinek olyan hozzátartozója van hadifogságban, aki után hadisegély volt megállapítva, 2. akinek hozzátartozóját egészségi okokból (betegség, utókezelés) a katonaságnál visszatartották s az illető után hadisegély volt megállapítva.

— **Szabad lesz a dohánytermelés.** A jövőben talán nem leszünk oly nagy dohányinségnek kitéve, mint eddig. A kormánynak ugyanis az a szándéka, hogy a dohánytermelést részben vagy egészben szabaddá teszi. Már folynak is az előmunkálatok, hogy ily módon mekkora jövedelmi többlet-höz juthat az állam.

— **Kötelező a föld megművelése**
A kormány hogy a szántóföldek műveletlenül ne maradjanak, rendeletet bocsátott ki, melyben részben arról intézkedik, hogy a birtokosok kötelesek földjeiket megművelni, másrészt a gazdasági munkások — ha csak más folalkozást nem kerestek — kötelesek gazdasági munkát végezni. Ha a birtokos földjét megművelni nem képes, köteles azt márc. 1-ig a községi előjárásnál jelenteni. Ha a birtokos ezt elmulasztaná, úgy az előjárás köteles őt felszólítani. A rendelet megszegői 6 hónapig terjedhető szabadságvesztéssel és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetnek.

— **Munkanélküliek betegség esetére való ellátásáról.** A népkormány február 19-én rendeletet bocsátott ki, melyben kötelezővé tette a munkanélküli segélyben részesülő ipari és kereskedelmi és közlekedési alkalmazottak betegség esetére való biztosítását az illetékes kerületi munkásbiztosító pénztárnál, ahova a járulékot heti 1 kor. 26 fillért, a segélyfizető szakszervezet vagy a hatósági munkaközvetítő köteles minden szerdán befizetni a segélyezetttek jegyzékének bemutatásával. A munkanélküli segélyben részesülők a táppénz kivételével betegség esetén minden törvényes segélyben részesülnek.

— **Új segédjegyzők.** A működésükben akadályozott községi, vármegyei és városi alkalmazottak kormánybiztosa a békésszentandrásai segédjegyzői állásra Farkas János nagyalmási körjegyzőt, — a kondorosi segédjegyzői állásra pedig Gáspár Károly hajdunánási segédjegyzőt rendelte ki helyettesítésre.

— **Hogyan hajtják végre a rendeleteket.** Miniszteri rendelet van arról, hogy az üzleteket és irodákat délután 4 órakor be kell zárni. Be kell zárni azért, hogy a fűtőanyaggal és világítással takarékoskodjunk. Tehát fontos közérdek volna az, hogy ez a rendelet be is legyen tartva. A rendőrségnek volna feladata az, hogy ellenőrizze a rendelet szigorú betartását, mert több olyan üzlet van, hol a rendelet dacára zavartalanul folyik a munka. Ugyanígy van ez a vasárnapi munkaszünettel is. Jó lesz, ha a rendőrség megfigyelteti az üzleteket és elvárjuk, hogy a záróra rendeletét és vasárnapi munkaszünetet pontosan betartatja a rendőrség.

— **Hirtelen halál.** Szrnka Mihály, — a jóhirű Székely magyar aviatikus édesapja, — Weisz Márkus udvarán, ahol dolgozott, — ebédközben hirtelen rosszul lett. Mire az előhívott Dr. Somló odaérkezett már csak a beállott halált konstatálhatta.

— **A Szabad Lyceum ismét munkában.** Éveken át fáradhatatlan kulturmunkát végzett a szarvasi iparosok, ipari munkások és földművesek Szabad Lyceuma. E becses népművelési intézmény most ismét újraéled Krecsmárik Endre képzői tanár vezetése mellett mint a „Szarvasi Szociáldemokraták Szabad Lyceuma”. A vezetőség már megalakult. Tiszfeletbeli elnök: Dr. Tóth Pál, elnök: Krecsmárik Endre. Társelnök: Dr. Keszty Armin, Pataky János, Lászlóffy M. Etel, Ambrus Mátyás, Kelcsi János, Tomán János, Demeter II. György. Titkár: Surányi Géza, Klucsjár Mihály. pénztáros: Tamási Géza, ellenőr: Dankó György, jegyző: Kasik János. A megnyitó előadást falragaszokon közli az Elnökség.

Felelős szerkesztő: SURÁNYI GÉZA.

Laptulajdonos és kiadó:
BUH GERGELY.

Kérelem

Tisztelettel felkérjük t. előfizetőinket, hogy pontos lakcímüket velünk tudatni sziveskedjenek.

Eladó egy garn. magánjáró cséplőgép, a mozdony Első magy. gazdasági 6 H-P a cséplőszekevény Gleyton Schuttlevort 8 H-P. Ezankivül többféle géprész, és vashulladék. Érdeklődők forduljanak közvetlen a tulajdonoshoz Özv. Nagy Sándorné **Kondoros.**

A Mezőturi hatáiban a komptól 3/4 óra járásra özv. Deák Ferencné szomszédjában Bojesi Józsefnek 18 **kat. hold jó termőföldje** eladó. Értekezni lehet a helyszínen.

Német nyelv-

oktatást módszerrel tanít gyermekeket és felnőtteket I. ker. Kossuth Lajos utca 19 szám. 1-2

Házeladás.

Dr. Dérczy Ferencz tulajdonát képező ház, I. Csáky-utca 73. sz. alatt eladó. Venni szándékozók ott bármely napon délután 2-től 6-ig a feltételeket megteudhatják. 1

Krebs Zoltán kertészetében egy 13-14 éves, legalább 6 elemít végzett fiu **tanulónak felvétetik.** 1-3

BAGINYI ENDRE nőiszabó, Belicey-utca 7 sz. alatt újból megnyitotta varodáját. Elvállal angol francia kosztümök, ruhák, bluzok aljak elkészítését és régi ruhák átalakítását is. Tanuló és varró leányokat fizetéssel fel vesz.

Értesítés.

Kovács és bognár műhelyeinket megnyitottuk II. ker. Deák Ferenc utca 434 sz. alatt. Elvállalunk minden néven nevezendő ígás kocsik, szeke-
rek és féderes kocsik (hintók) készítését és javítását pontos kivitelben. Ugyanott kovács és bognár tanoncok felvétetnek. **DARIDA SAMU ÉS GYÖRGY** kocsigyártók
— 6—25 —

Kiadó házat keresek

Három négy szobával kertel és mellék épületekkel. Jelentkezni leuet a kiadóhivatalba. 1-3

ÉRTESÍTÉS!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy **Sámuel Adolf** könyvnyomdáját átvettem és azt

BUH GERGELY

könyvnyomdája cég alatt a mai kor igényeinek megfelelően fogom vezetni.

Könyvnyomdamban mindenféle nyomtatványok, u. m. táblázatok, bálai eljegyzési, esküvői meghívók a legtisztább kivitelben készülnek. Gyászjelentések, modern kivitelű falragaszok 1 órán belül készíttetnek.

A n. é. közönség szives jóindulatát kérve, vagyok kiváló tisztelettel

BUH GERGELY